

13. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะกรรมการบริษัทฯ มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานความเหมาะสมและประสิทธิผลของระบบควบคุมภายใน เพื่อให้มั่นใจได้ว่า ระบบการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทฯ มีความเหมาะสมเพียงพอ และเป็นไปตามหลักการการควบคุมภายในของ COSO (The Committee of Sponsoring Organisation of the Treadway Commission) โดยครอบคลุมการควบคุมภายในด้านการบริหาร (Management Control) การดำเนินงาน (Operational Control) การบัญชีและการเงิน (Accounting and Financial Control) และการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance Control)

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2557 เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2557 โดยมีกรรมการตรวจสอบจำนวน 2 ท่านเข้าร่วมประชุมด้วย คณะกรรมการได้ประเมินระบบการควบคุมภายใน โดยการซักถามข้อมูลจากฝ่ายบริหาร ซึ่งสรุปได้ว่า จากการประเมินระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ ในด้านต่างๆ 5 ส่วน ได้แก่

- (1) องค์กรและสภาพแวดล้อม (Organizational Control and Environment Measures)
- (2) การบริหารความเสี่ยง (Risk Management Measure)
- (3) การควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร (Management Control Activities)
- (4) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information and Communication Measure)
- (5) ระบบการติดตาม (Monitoring)

คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทฯ มีความเห็นว่า บริษัทฯ มีระบบการควบคุมภายในและการจัดให้มีบุคลากรอย่างเพียงพอและเหมาะสมที่จะดำเนินการตามระบบควบคุมภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ

13.1 ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน

บริษัทฯ ได้แต่งตั้ง บริษัท สอบบัญชีธรรมนิติ จำกัด ("ผู้ตรวจสอบภายใน") เพื่อทำการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ ซึ่งผู้ตรวจสอบภายในได้รายงานผลการประเมินความเพียงพอและประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2557 ตามรายงานของผู้ตรวจสอบภายใน โดยภาพรวมแล้ว บริษัทฯ มีกระบวนการปฏิบัติงานและกระบวนการบริหารจัดการการดำเนินงานซึ่งมีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขประเด็นต่างๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการควบคุมภายใน โดยคณะกรรมการตรวจสอบรับทราบและเห็นชอบผลการติดตามตามรายงานการตรวจสอบภายในครั้งที่ 1/2557 ในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 2/2557 วันที่ 11 พฤศจิกายน 2557 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประเด็น	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ	ผลการตรวจติดตามการปรับปรุง โดยบริษัทฯ
1. การจัดเก็บหนังสืออนุมัติลูกหนี้	บริษัทฯ ไม่ได้จัดเก็บหนังสืออนุมัติลูกหนี้ของสถานีก๊าซธรรมชาติที่กำหนดวงเงินและระยะเวลาการชำระหนี้ที่ฝ่ายบัญชีสำนักงานใหญ่ของบริษัทฯ เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการอนุมัติให้เครดิตและการติดตามหนี้	ฝ่ายบัญชีของบริษัทฯ ควรจัดเก็บหลักฐานการอนุมัติลูกหนี้ เพื่อประกอบการตรวจสอบสถานะลูกหนี้และติดตามการจ่ายชำระหนี้	บริษัทฯ ได้จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานเรื่อง ขั้นตอนการเปิดเดบิตลูกค้า และกำหนดแบบฟอร์ม “ใบขออนุมัติเปิดเดบิต” เรียบร้อยแล้วบริษัทฯ ได้จัดทำ “ใบขออนุมัติเปิดเดบิต” ลูกค้าจำนวน 60 ราย แล้วเสร็จในเดือนกรกฎาคม 2557 และผู้จัดการฝ่ายอาวุโสฝ่ายปฏิบัติการโครงการก๊าซธรรมชาติได้อนุมัติลงนาม “ใบขออนุมัติเปิดเดบิต” ครบถ้วนแล้วจำนวน 43 ราย¹
2. กระบวนการส่งผลิตชิ้นงาน	บริษัทฯ ไม่ได้มีการลงนามของผู้มีอำนาจอนุมัติในสำเนาแบบ (Drawing) ซึ่งผู้ส่งผลิตต้องแนบสำเนาแบบ (Drawing) ไปกับกระบวนการส่งผลิตชิ้นงาน	บริษัทฯ ควรเสนอแบบให้ผู้มีอำนาจอนุมัติลงนาม และให้ประทับตรา “Construction” ในสำเนาแบบทุกฉบับก่อนนำไปใช้ผลิตชิ้นงาน	บริษัทฯ ได้กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยก่อนนำสำเนาแบบ (Drawing) ไปใช้งาน จะต้องมีการลงนามโดยผู้อนุมัติแบบทุกครั้ง โดยให้เริ่มปฏิบัติตั้งแต่เดือนเมษายน 2557 เป็นต้นไปทั้งนี้ แบบ (Drawing) สำหรับงานโครงการ ประเภทงานโครงสร้าง ก่อนใช้งานต้องประทับตรา “For Construction” และมีลายมือชื่อผู้อนุมัติแบบกำกับทุกครั้ง สำหรับแบบ (Drawing) งานประกอบต้องมีลายมือชื่อผู้อนุมัติ (Approved By) จากกรรมการผู้จัดการใหญ่ หรือผู้อำนวยการสายงานผลิตและปฏิบัติการ หรือผู้จัดการฝ่าย/แผนกของแต่ละแผนกที่ออกแบบ และผ่านการตรวจสอบแบบจากผู้จัดการแผนกพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2557 เป็นต้นไป บริษัทฯ ได้ดำเนินการปรับปรุง โดยบริษัทฯ จะไม่ดำเนินการผลิต หากแบบ (Drawing) งานประกอบที่ไม่มี

¹ เดิมบริษัทฯ ไม่มีการจัดเก็บหนังสืออนุมัติลูกหนี้ของลูกค้าที่ใช้ระบบเดบิตทั้งหมดของบริษัทฯ ซึ่งเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 60 ราย ณ เดือนกรกฎาคม 2557 อย่างไรก็ตามในเวลาต่อมาลูกค้าจำนวน 17 รายจาก 60 รายได้ยกเลิกการเป็นลูกค้าเดบิตและเปลี่ยนไปใช้ระบบเงินสดหรือระบบฟลีตการ์ด (Fleet Card) ทดแทน

ประเด็น	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ	ผลการตรวจติดตามการปรับปรุง โดยบริษัทฯ
			การลงลายมือชื่อของผู้มีอำนาจและผู้ตรวจสอบ ทั้งนี้ จากการสุ่มตรวจสอบชุดเอกสารในเดือนสิงหาคม 2557 พบว่าแบบ (Drawing) ได้รับการลงนามอนุมัติโดยผู้มีอำนาจเรียบร้อยแล้ว
3. การระบุข้อมูลในใบควบคุมการผลิต	การระบุข้อมูลในใบควบคุมการผลิต (PPC Checklist) ยังไม่ครบถ้วนทุกฉบับ เนื่องจากไม่สะดวกในการส่งเอกสารดังกล่าวไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ระบุข้อมูลในเอกสารให้	บริษัทฯ ควรพิจารณาความเหมาะสมของการระบุข้อมูลในเอกสารดังกล่าว หรือปรับปรุงแบบฟอร์มให้สามารถใช้งานได้จริง	จากการประชุมระหว่างผู้บริหารและพนักงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้ข้อมูลจากเอกสารใบควบคุมการผลิต (PPC Checklist) ได้มีมติให้ยกเลิกใบควบคุมการผลิต (PPC Checklist) ณ วันที่ 16 ตุลาคม 2557 โดยใช้ข้อมูลจากใบสั่งผลิต ใบสั่งซื้อ ใบตรวจสอบการผลิต และใบส่งมอบงาน ที่บริษัทฯ ใช้ในการดำเนินงานอยู่แล้วในการควบคุมการผลิตแทน
4. การคืนวัสดุอุปกรณ์ในการซ่อมบำรุง	พนักงานไม่ได้คืนวัสดุอุปกรณ์ในการซ่อมบำรุง ไม่ได้ดำเนินการภายในวันตามข้อกำหนดของฝ่ายคลังสินค้า เนื่องจากพนักงานเก็บวัสดุอุปกรณ์ที่เหลือนำไปใช้ครั้งต่อไป และหลงลืมการคืนวัสดุอุปกรณ์ตามระเบียบ	พนักงานเก็บวัสดุอุปกรณ์ที่เหลือ ควรคืนวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่ได้ใช้ให้ฝ่ายคลังสินค้าภายในวันตามข้อกำหนด	บริษัทฯ รับทราบข้อเสนอแนะดังกล่าว และได้จัดให้มีการจัดประชุมชี้แจงให้พนักงานปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดแล้วในวันที่ 14 ตุลาคม 2557 อีกทั้งได้มีการกำชับให้พนักงานให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ทั้งนี้ จากการสุ่มตรวจสอบชุดเอกสารการคืนวัสดุอุปกรณ์ ณ วันที่ 28 ตุลาคม 2557 พบว่ามีพนักงานคืนวัสดุอุปกรณ์ซ่อมบำรุงครบถ้วน
5. การระบุข้อมูลในเอกสารประกอบการปฏิบัติงาน	การปฏิบัติงานการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) บันทึกข้อมูลไม่ครบถ้วนตามเอกสารกำหนด โดยระบุข้อมูลสรุปผลการซ่อมเกี่ยวกับสภาพหลังการเปลี่ยนและ/หรือตรวจเช็คไม่ครบถ้วน	บริษัทฯ ควรกำชับให้พนักงานบันทึกข้อมูลในเอกสารประกอบการปฏิบัติงานให้ครบถ้วน	บริษัทฯ รับทราบข้อเสนอแนะดังกล่าว และได้จัดให้มีการจัดประชุมชี้แจงให้พนักงานปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดแล้วในวันที่ 14 ตุลาคม 2557 มีการกำชับให้พนักงานให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ทั้งนี้ จากการสุ่มตรวจสอบชุดเอกสารการบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงาน ณ

ประเด็น	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ	ผลการตรวจติดตามการปรับปรุง โดยบริษัทฯ
			วันที่ 28 ตุลาคม 2557 พบว่ามีกร บันทึกข้อมูลครบถ้วน

13.2 ข้อสังเกตของผู้สอบบัญชี

ผู้สอบบัญชีจากบริษัท ไพรซ์วอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอ็มพีเอส จำกัด (“ผู้สอบบัญชี”) ได้ศึกษาและประเมินประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 โดยได้จัดทำรายงานข้อสังเกตและข้อเสนอแนะด้านบัญชี (Management Letter) ฉบับลงวันที่ 18 เมษายน 2557 และรายงานการติดตามผลตามรายงานข้อสังเกตและข้อเสนอแนะด้านบัญชี ฉบับลงวันที่ 27 สิงหาคม 2557 ทั้งนี้ การประเมินประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในครอบคลุมเฉพาะข้อมูลที่เป็นในการให้ความเห็นชอบของผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของกลุ่มบริษัทฯ เท่านั้น ซึ่งอาจไม่ครอบคลุมถึงการตรวจสอบข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายในทั้งระบบได้

ตารางดังต่อไปนี้แสดงผลสรุปจากรายงานข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของระบบควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทฯ จากผู้สอบบัญชี รวมทั้งผลการตรวจติดตามการปรับปรุงโดยบริษัทฯ จากการรายงานผลการปรับปรุงโดยผู้สอบบัญชีในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 2/2557 เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2557 โดยคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาแล้วมีความเห็นว่าไม่มีข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ

ประเด็น	ข้อสังเกตและผลกระทบ	ข้อเสนอแนะ	ผลการตรวจติดตามการปรับปรุงโดย บริษัทฯ
1. การรับรู้รายได้จากการขายรถยนต์	ข้อสังเกต บริษัทฯ รับรู้รายได้จากการขายรถยนต์ตามวันที่ในใบเสร็จรับเงิน ซึ่งในบางกรณีลูกค้าไม่สามารถรับรถยนต์ได้ตามวันที่กำหนด ผลกระทบ บริษัทฯ อาจรับรู้รายได้คลาดเคลื่อน ซึ่งจะเป็นผลทำให้รายได้ถูกรับรู้ต่ำ/สูงเกินความเป็นจริง และงบการเงินของบริษัทฯ ไม่ถูกต้อง	บริษัทฯ ควรรับรู้รายได้เมื่อได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญไปให้กับผู้ซื้อแล้ว บริษัทฯ ควรตรวจสอบยอดนำส่งระหว่างช่วงการปิดบัญชี และปรับปรุงการรับรู้รายได้ให้สอดคล้องกัน	บริษัทฯ ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะเรียบร้อยแล้ว ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 โดยได้ดำเนินการปรับปรุงรายได้ทุกสิ้นเดือน สำหรับรถยนต์ที่มีการออกไปเสร็จรับเงินแล้วแต่ยังไม่ได้นำส่งให้แก่ลูกค้า
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลรายการที่เกี่ยวข้องกัน	ข้อสังเกต บริษัทฯ ใช้ข้อมูลรายการที่เกี่ยวข้องกันที่ได้จากการเก็บรวบรวมของบริษัทที่เกี่ยวข้องกันและที่ปรึกษาทางการเงิน	บริษัทฯ ควรมอบหมายหน้าที่ดังกล่าวให้กับบุคลากรภายในบริษัทฯ และควรใช้รหัสบัญชีที่เฉพาะสำหรับรายการที่เกี่ยวข้องกัน	บริษัทฯ ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้บริษัทฯ ไม่ได้สร้างรหัสบัญชีเฉพาะสำหรับรายการที่เกี่ยวข้องกัน อย่างไรก็ตาม รายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทฯ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรายการระหว่างบริษัทฯ

ประเด็น	ข้อสังเกตและผลกระทบ	ข้อเสนอแนะ	ผลการตรวจติดตามการปรับปรุงโดยบริษัท
	ผลกระทบ ข้อมูลรายการที่เกี่ยวข้องกันอาจไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน บริษัทฯ ควรดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง		และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน บริษัทฯ จึงได้มอบหมายให้ผู้จัดการฝ่ายบัญชีของทั้งสองฝ่ายร่วมกันตรวจสอบ ²
3. รหัสบัญชีสำหรับการปิดบัญชีธนาคาร	ข้อสังเกต บริษัทฯ ยังคงมีรหัสบัญชีของบัญชีธนาคารที่ปิดไปแล้วค้างอยู่ในระบบ และยังสามารถบันทึกข้อมูลทางบัญชีลงไปใบบัญชีธนาคารดังกล่าวได้ ผลกระทบ อาจมีรายการธุรกรรมทางบัญชีที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมถูกบันทึกอยู่ในใบบัญชีธนาคารที่ถูกปิดไปแล้ว	บริษัทฯ ควรลบรหัสบัญชีดังกล่าวออกจากระบบ หรือระบุสถานะของบัญชีดังกล่าวเพื่อให้ไม่สามารถนำไปใช้ในธุรกรรมใดๆ ได้	บริษัทฯ ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะเรียบร้อยแล้ว โดยบริษัทฯ ได้ระบุสถานะของบัญชีธนาคาร ซึ่งทำให้ไม่สามารถบันทึกข้อมูลทางบัญชีลงไปใบบัญชีธนาคารที่ปิดไปแล้วได้ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๗

² ทั้งนี้ บริษัทฯ มีรหัสบัญชีเฉพาะสำหรับรายการที่เกิดขึ้นระหว่างบริษัทฯ และบริษัทลูกซึ่งบริษัทฯ ถือหุ้นร้อยละ 99.99 อยู่แล้ว และในปัจจุบันบริษัทฯ ได้สร้างรหัสบัญชีเพิ่มเติมสำหรับธุรกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างบริษัทฯ กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันเรียบร้อยแล้ว